

Prema Leo

REŠTART

Až dotyk Smrti ma naučil žít'

© 2012 Warner Bros. Entertainment Inc. All Rights Reserved.

REŠTART

Prema Leo

REŠTART

Až dotyk smrti ma naučil žít

Text © Prema Leo (Matej Kubaliak), 2013

© HladoHlas Group, spol. s r. o.

Rumunskej armády 1/6, 036 01 Martin

info@hlahohlas.sk, www.hlahohlas.sk

Obálka © Sofia Vasilová

Grafická úprava © Prema Leo

1. vydanie

Martin 2013

ISBN 978-80-89502-94-3

*Reštart venujem ľuďom,
ktorí mi po prečítaní mojej prvej knihy Tara napísali
a podělili sa o svoje pocity.*

*Moje slová nehovoria pravdu.
Tá sa ukrýva pod rúškom ticha,
kam sa neodváži každý, na miestach,
kde sú slová zbytočné.*

Časť prvá

Mŕtvy život

„Nie každý, kto blúdi, je stratený.“
J. R. R. Tolkien

Vystrihnuté zo života

2. 1. 2012, pondelok

Ako malé dieťa počul príbeh o dievčatku, ktoré sa pod hustým lesom hralo s vetrom. Len tak sa hralo s vetrom a bolo šťastné. Nevedel si vtedy predstaviť, čo to môže znamenať. Ako sa to dievčatko s vetrom hrá? A prečo je také šťastné?

Teo sa skutočne snažil byť dobrým priateľom, dobrým synom, dobrým milencom, dobrým spisovateľom, dobrým človekom, najlepšie ako vedel. No vždy narazil na nespokojnosť niekoho, komu sa nepáčilo čo robí a ako to robí. Je veľmi ťažké žiť podľa predstáv okolia.

V rodine nemal nikto vysokoškolský diplom. Matka vždy túžila mať zo svojho syna úspešného absolventa, snívala o jeho kariére, a tak napokon spromoval. Bývalá žena z neho chcela mať svalnatého športovca, no jeho viac bavilo cestovať. Napriek tomu chodil plávať, hrával tenis a cez víkendy futbal, dokonca dvíhal železo. Čas na cesty si našiel zriedka. Snažil sa žiť tak, aby s ním boli

všetci spokojní. Veľmi mu záležalo na názore iných. Jeho priatelia mu vždy radili ako žiť a on ich počúval, a tak Teo nikdy nežil svoj vlastný život. Bol síce svojský, ale inak sa nijako výnimočne neodlišoval od ľudí vo svojom okolí. Okrem malého farebného tetovania pávieho oka na ľavom lýtku, nevytŕčal z davu. Snažil sa pozerat' na svet triezvo a reálne, hoci sa považoval za romantickú dušu. Mal rád hviezdy a miloval ženy. Vlastne len jednu skutočne. Nech už bol akýkoľvek, vedel rozoznať hranice medzi realitou a vysnenou fantáziou detí. Vedel, ako vzniká vietor, a vedel aj to, že to nie je žiaden zázrak - prúdenie teplého a studeného vzduchu, to je všetko.

Nevedel prečo, no v tú noc si spomenul na príbeh o dievčatku, ktoré sa pod hustým lesom hralo s vetrom a bolo šťastné. Bez dôvodu. V tú noc prekročil zábradlie na moste Infinity a rozhodol sa skočiť. Možno nechcel zomrieť, no určite nechcel žiť. Spočiatku sa cítil celý nesvoj a vyčítal si, že je už pristarý na šialenstvá. Áno, považoval sa za starého, hoci len prednedávnom oslávil tridsaťdva rokov. Nič neobvyklé. Báł sa, že ho niekto uvidí a zavrhne ho ako samovraha. Ešte aj v tejto chvíli nedokázal prestať myslieť na ľudí, na to, čo si o ňom myslia a čo o ňom povedia. Spoločnosť ho v podstate zmrzala. No jeho život umieral, a tak nemal čo stratiť.

- Aké by to mohlo byť? Nebyť, neexistovať, netrápiť sa viac... Skončím to! - posmelil sa slovami, ktoré ho desili.

Teo sa nemal zle. Poznal, čo je sláva, mal rád svoju prácu, ľudia ho rešpektovali a mnohí dokonca bezhranične obdivovali. Jeho knihy poznal takmer celý svet. Mal úspech u žien a prakticky mohol mať každú. Dokonca sa tešil pevnému zdraviu. Ľudia si pri pohľade na jeho úspešný život mysleli, že musí byť dokonale šťastný. Má predsa

všetko, po čom môže človek túžiť. Teo sa napriek tomu cítil prázdny. Nevidel zmysel toho všetkého. Prečo vlastne žijeme? Aby sme postavili krásny dom, kúpili si luxusné auto a našli si nádhernú ženu s veľkými prsiami, ktorú by nám všetci závideli? Aby sme sa dostali na titulku prestížneho magazínu? Pre Tea nemalo zmysel žiť, pokiaľ je život len o tom. Jeho priatelia boli šťastní, keď sa mohli dobre najesť, odcestovať na exotickú dovolenku, ale Teovi to nestačilo. Vedel, že akonáhle uspokojí jednu túžbu, prídu ďalšie dve, pretože s jedlom rastie chuť. Niečo zásadné mu chýbalo. Niečo, čo mu tento svet nemohol ponúknuť. Stál na moste rozhodnutý so všetkým skončiť a jeho myšlienky ovládla predstava dievčatka hrajúceho sa s vetrom.

Teova tvár sa viackrát objavila na titulnej strane známeho magazínu, čo by si prial zažiť asi každý. Napriek všetkému, nebol šťastný. O čo sa každý z nás usiluje? Čo je hlavným cieľom človeka? Všetci túžime byť šťastní. Pocit šťastia je hlavný motív ľudského konania. Teo písal o láske, no necítil ju. Boli to len prázdne slová, pekne napísané, ale prázdne. Jeho knihy neboli skutočné, klamal sám seba. Celý život žil podľa predstáv druhých, žil cudzí život. Dokonca aj svoje knihy nepísal podľa seba. Písal tak, aby boli s nimi čitatelia spokojní, aby sa predávali. Denne dostával emaily od ľudí, ktorí mu ďakovali. Vraj im zmenil život. Jeho knihy ľuďom dodávali nádej, chuť do života. Teovi to prišlo absurdné. Motivoval tisíce ľudí, ale sám seba nedokázal. Vnímal to ako pocit, že mu niečo neskutočne chýba. Nech robil čokoľvek, nebol celý, nebol šťastný, nebol sám sebou.

– Tak čo, preboha, mohlo mať to sprosté dievča, keď jej k šťastiu stačil len obyčajný vietor?!

Bol nahnevany, že nedokáže rozlúštiť jednoduchú otázku, že i malé dievčatko vie o živote viac než on. Často sa na seba hneval. Pozrel sa dolu a zatočila sa mu hlava. Most Infinity bol najväčší v meste a bol postavený nad mohutnou riekou. Nechcel nechať nič na náhodu. Dobre vedel, že z jej objatia niet úniku. Teo nemal práve najsilnejšiu vôľu. Bol len človek a ľudia si iba nahovárajú, že sa o niečom slobodne rozhodujú. V skutočnosti za nich rozhoduje myšlienkový systém, program, do ktorého sa narodili, ktorému slepo uverili a prijali ho za svoj vlastný. Teo žil v programe, ktorý mu neustále opakoval tie isté situácie dookola. Znova a znova zažíval to isté, akoby bol presne na tom istom mieste ako pred desiatimi rokmi. Tie isté sklamania, ktoré vystrieda nádej a ktoré znova skončia sklamaním. Bludný kruh. Pripadal si ako škrečok bežiaci v kolese zavretý vo svojej klietke. Bežal, bežal, bežal, ale nikam sa neposunul. Neustále mu čosi sľubovalo, že bude šťastný, keď dobehne do cieľa, urobí toto a kúpi si hento alebo dosiahne tamto. Ale akonáhle to dosiahol, šťastie sa zdržalo len pár dní a znova odišlo kamsi do neznáma. Ten program ho ničil. Potreboval ho reštartovať, len netušil ako. Prečítal desiatky kníh ponúkajúcich „návodý na šťastie“, rôzne tajomstvá a kľúče. Vraj by mal pozitívne myslieť. Teo sa naozaj snažil ako vedel, ale jeho srdce bolo napriek všetkým krásnym myšlienkam chladné.

Až keď človek nemá čo stratiť, získa odvahu riskovať všetko, – povedal vetru.

Možno naozaj nechcel zomrieť, no nedokázal žiť sám so sebou. To bol ten problém! Považoval sa za nedokonalého a dobre vedel, že dokonalý nikdy nebude. A ako bude starnúť, bude to len horšie. Chcel dať životu ešte šancu, aby mu odhalil tajomstvo, ktoré poznalo

dievčatko. Možno to bol vymyslený príbeh, no bola to zároveň Teova posledná nádej.

Držal sa zábradlia a celé telo sa mu chvelo od zimy. Mal strach. Díval sa dolu a cítil, že každú chvíľu stratí vedomie. Napriek všetkému zmätku, ktorým bola pre-siaknutá jeho myseľ, jeho zvedavosť bola silnejšia než strach. Nič zvláštne sa však nestalo a odpoveď ne-prichádzala.

Skočím! – zakričal, akoby sa niekomu vyhrážal. Na moste však nebolo živej duše. Díval sa dole, na temnú hladinu vody a cítil, že nemá dosť odvahy.

– Nemám odvalu žiť. A nemám ani odvalu zomrieť, – hovoril si nahlas a tá nekonečná nechut' k sebe samému mu vytláčala z hrdla zvratky.

Vtom sa v ňom niečo zlomilo. Zavrel oči a naklonil sa dopredu. Odovzdal sa. Zábradlia sa držal len končekmi prstov. Bolo takmer po všetkom, keď pocítil niečiu prítomnosť a rýchlo sa otočil, aby videl, koho má za chrbtom. Preľakol sa, že ho niekto sleduje. Na moste však nebolo nikoho.

„Bol to len vánok,“ pomyslel si.

No keď sa otočil znova a zbadal oči, zmeravel. V tme žiaril pár zelených mačacích očí. Teo od nich nedokázal odtrhnúť pohľad. Akoby ho vťahovali do seba. Videl v nich celý svoj život, od ranného detstva až po starobu, ktorá ho ešte len čakala. Nebolo vidieť obrysy tela mačky, len tie obrovské zelené oči.

4. 1. 2012, streda

Teo vystriedal veľa vzťahov. Nevedel ich už ani spočítať. V jeho živote bolo veľa žien, no vždy to skončilo rovnako. Teo veril, že existuje tá pravá, dokonalá žena. Vedel si ju predstaviť do najmenšieho detailu. Zakaždým keď stretol nový objav, dúfal, že je to ona. A prvý mesiac sa zdalo, že je všetko podľa jeho predstáv. Niektoré svoje nové "lásky" predstavoval rodičom už po dvoch týždňoch ako nastávajúce manželky. Bol presvedčený, že tentokrát je to už určite tá pravá, dokonalá. Už ju našiel. Po nejakom čase sa však ukázalo, že jeho nová láska sa nespráva presne podľa toho, akoby sa mala jeho dokonalá žena správať. Má iné názory na svet, robí veci podľa seba a nielen podľa encyklopédie Teovej pravej ženy, ktorú si vytvoril vo svojej predstave. Sklamalo ho to. S každou sa zo dňa na deň rozišiel. Samozrejme, zlomil takýmto spôsobom veľa srdc. A s každým zlomeným srdcom zlomil trocha aj to svoje. Nariekal a tvrdil, že už nechce ženy ani vidieť, že odíde žiť do chrámu a bude mať svätý pokoj. No, po nejakom čase začal opäť dúfať. Bolesť prebolela a slnko nádeje znova vyšlo.

– Tá pravá určite existuje a tam niekde na mňa čaká. Musím ju nájsť! – opakoval si pozitívne afirmácie z akejsi motivačnej knihy.

Až po nejakom čase stretol Stelu. Tentokrát sa naozaj zamiloval. Bolo mu jedno, či je dokonalá alebo má milión chýb. Miloval ju. Našiel, čo toľko hľadal. Milovaná Stela... Tá žena ho zničila. Po polroku nádherného manželstva odišla s mužom, s ktorým spávala po celý ten čas, ako si s ním plánovala rozprávkový život na juhu Francúzska, kde žili jej nevlastní súrodenci,

kde sa plánovala presťahovať spolu s ním a založiť si vlastnú, veľkú a šťastnú rodinu. Nakoniec si svoj sen splnila a presťahovala sa, ale bez neho. Z ich vysnívanej francúzskej rozprávky ho v poslednej chvíli bezstarostne vyčiarila a na jeho miesto dopísala meno iného muža. Akoby bol len bezvýznamnou hračkou v rukách ženy, ktorá sa dá kedykoľvek bez problémov vymeniť za inú, novšiu, lepšiu.

Sám pred sebou klesol na nulu. Možno keby to nebolo s jeho priateľom z detstva, tak by to tak nebolelo. Bol to ten najtvrdší podraz, aký si vôbec dokázal predstaviť.

Vždy, keď ležal na ich manželskej posteli, v hlave sa mu premietal film, v ktorom jeho priateľ bozkáva jeho najdrahšiu Stelu a rukou jej sťahuje nohavičky. Na tej istej posteli, kde spávala s ním a hovorila mu, ako veľmi ho miluje! Tento obraz nešlo zastaviť a po skončení sa premietal znova a znova. Teo veľmi dobre rozumel pojmu „sladká nevedomosť“. Najviac ho trápilo, že sa to nedozvedel skôr, než odišli. Nikdy si neodpustí, že ich nestihol obidvoch zabiť. Mal však pocit, že si to zaslúžil. Ublížil desiatkam žien a vymenil ich za iné. Karma.

Ludské šťastie netrvá večne. Naopak, objaví sa na zlomok sekundy a potom sa vyparí. Napriek tomu, že sa človek poučil z toho, že hľadať večné šťastie vo vlastní snehuliaka, nemôže byť úspešné, znova a znova investuje svoj drahocenný čas a hľadá šťastie v budúcnosti. Keď príde jar, snehuliak sa roztopí, všetka námaha vyjde nazmar a šťastie pomíne.

– Teo, ak sa budeš neustále unášať spomienkami, neskončíš dobre. V minulosti sa nedá žiť. Ide to s tebou dolu vodou. Možno by si si mal trocha oddýchnuť, vziať si voľno alebo vyhľadať pomoc. Nemusíš sa za to hanbiť,

veď každý má svoje. Mám známu, pomôže ti, dám ti na ňu číslo, – radila mu sesternica, ktorú považoval za posledného človeka, ktorý by ho snáď mohol pochopiť.

Jej slová mu hypnoticky zneli hlavou. Spomienky boli to jediné, čo mu ostalo. Nedokázal sa ich vzdať, hoci práve tie boli v pravom slova zmysle pre Tea prekliatím.

Časom skoncoval so snahou podeliť sa so svojim trápením. Kedysi bol veľmi spoločenský a na každom večierku ho doslova považovali za stredobod pozornosti. Teo, slávny spisovateľ. No ako plynul čas, uzatváral sa čoraz viac do seba. Najradšej trávil čas osamote. Aj tak mal pocit, že mu nikto nerozumie a v miestnosti bol väčšinou jediný, ktorý sa vôbec nebavil.

Do jeho srdca padlo opäť jedno zrníčko piesku. Ťažké a suché. V jeho srdci sa zrníčka bolesti zbierali a časom vytvorili Saharu, ktorá nemala konca. A tak kráčal púšťou sám, tak nekonečne sám.

„Aj na Sahare raz zaprší!“ zaspával so slovami, ktoré mal z jednej zo svojich motivačných kníh, ktorú sám napísal. Snažil sa im uveriť.

O dievčatku

Hlavou mu stále zneli slová starého otca, ktoré si živo pamätal i po rokoch:

*Mladé a bezstarostné
pod hustým lesom
hrá sa s vetrom.*

Život ju ľúbi.

*Spolu s vôňou kvetov
smeje sa v tanci.*

*Nič jej nechýba,
je plná života.*

Smrť nosí mladé šaty

7. 1. 2012, sobota

V tú noc opäť prechádzal starým mostom, ktorý bol mimo prevádzky. Cítil sa podobne – úplne zbytočný. Pritáhovali ho mosty rovnako silno ako myšlienka na smrť. No teraz mal v hlave čosi celkom iné – oči.

– Bola to obyčajná mačka. Takých sú tisíce, milióny!

Snažil sa spomenúť si, čo sa stalo po tom, ako ich zazrel. Z tej noci si ako posledné pamätá zelené oči zahalené tmou. Nič viac. Nevie ani to, ako sa dostal domov.

– Som slaboch. Mohol som to mať všetko za sebou, – ľutoval sa. Nedokázal sa rozplakať, nedokázal ten bôľ zo seba dostať von. Dusil to všetko v sebe a hoci cítil tajomstvo sveta, vôbec mu nerozumel.

Ocitol sa v slepej uličke. Je to šialené a možno aj hlúpe, no jeho nádej na zmenu živil príbeh dievčatka, hrajúceho sa pod hustým lesom s vetrom, ktorý mu v detstve rozprával starý otec.

Keď ľudia čítali o Teovi v novinách, chceli byť ako on. Veď má predsa všetko, po čom ľudia túžia. Píšu o ňom noviny! Avšak, Teovi prišiel život zbytočný. Prišlo mu zbytočné sa o niečo snažiť vo svete, ktorý je pominuteľný. Všetko aj tak raz skončí, každý snehuliak sa raz roztopí. Nedokázal nájsť uspokojenie vo chvíľkovom pôžitku tak, ako to dokázali všetci ostatní. V tom bol iný.

Vtom čosi zbadal! V periférii pravého oka spozoroval pohyb! Vytrhol sa z prúdu myšlienok a strach ho prinútil postaviť sa do obrannej pozície. Pred sekundou bol ochotný umrieť a teraz bol zasa pripravený svoj život brániť.

– Kto je tam? – zakričal a hlas sa mu chvel strachom.

No žiadna odpoveď neprichádzala. Pousmial sa nad vlastnou domýšľavosťou, keď vtom zazrel ďalší pohyb. Hladina adrenalínu stúpala. Udialo sa to tak rýchlo, že si nebol schopný predstaviť, čo by to mohlo byť. Ten tieň bol príliš veľký na to, aby to mohol byť pes či mačka.

– Kto je tam?! – zakričal už odvážnejšie.

Ticho.

– Pýtaš sa, kto som, a pritom sám nevieš, kto si! – zaznel z tmy hlboký hlas a spôsobil v ňom nekonečný pocit zdesenia. Brnel mu po celom tele ako odporný mráz, všetky chlpy mal zježené.

V tej čierno-čiernej tme nemohol rozoznať obrisy. Na chvíľu bol presvedčený, že je na moste omnoho hustejšia tma ako doposiaľ. Nemohol poriadne zaostriť zrak na vlastné ruky.

– Kto je tam?! – zopakoval otázku.

– Smrť! – zaznel hlas, ktorý sa zmenil z desivého vrčania na priateľské slová.

Prisahal by, že tie slová boli viac než vábivé, hoci nedokázal vysvetliť prečo. Zároveň mu takmer zastavili tlkot srdca, až nemohol dýchať. Chcel utekať, ale bol strachom prikovaný k mostu.

Z tmy vystúpila silueta ženy. Snažil sa na ňu upriamiť pohľad. Na chvíľu sa mu zdalo, že nepriehľadnú tmu vytvára ona, no rýchlo túto predstavu zavrhol. Mraky, ktoré zahaľovali mesiac, sa roztrhli a svetlo odkrylo tvár neznámej. Z tmy sa vynorila krehká žienka. Pôsobila mlado, priam školácky. Nemohol uveriť vlastným očiam, nemohol uveriť, že tie ohromne znejúce slová mohlo zo seba vydať také žieňa. Prisahal by, že zneli masívne ako hromobitie, no nedalo sa mu to spojiť s obrazom, na ktorý sa díval. Uľavilo sa mu. V mladej žene nevidel nebezpečenstvo.

– Vystrašila si ma! – mrzuto zo seba vysekol slová a preglgol, akoby nevedel, ako sa zachovať v tejto čudnej situácii.

– Snívaš alebo bdieš? – opýtala sa a zmĺkla.

Jej slová ho znova omráčili. Stál pred ňou ako drevené poleno a zmáhal ho neopísateľný pocit úbohosti. Nevedel, čo povedať. Akoby sníval, no zároveň si uvedomoval, že sa nikdy necítil živšie. Na chvíľu zapochyboval. Je to len sen?

Pristúpila k nemu o jeden krok bližšie a on od nej o dva kroky odstúpil. Stáli asi tri metre od seba, hoci v tme to bolo veľmi ťažké odhadnúť.

– O čom to, preboha, hovoríš? – pýtal sa jej viac zo strachu než zo zvedavosti.

Nemohol sa za žiadnu cenu sústrediť na to, čo mu tá podivná bytosť hovorí, no aj tak mu tie slová ubližovali. Ona však pokračovala bez akejkol'vek emócie:

– Skutočne si si istý, že nesnívaš? – ďalej hovorila a on stále nerozumel.

– Dost'! – vztýčil do vzduchu výstražný prst. Bol pripravený vysmiať ju a odsúdiť ako pomätenú.

Zavládlo suché ticho.

– Smrt'! – náhle vyslovila to slovo so zvláštnym dôrazom a jemu sa pri ňom dokorán rozťahli zreničky.

Prešiel ním oheň. To slovo mu čosi pripomenulo. Pálilo ho, bolelo, skrúcalo. Bolo také živé, až sa mu roztriasli kolená, a jediné, na čo sa zmohol, bol útek. Za pár sekúnd prebehol na druhú stranu mosta. Zúfalo lapal po dychu. Behom siahol na samé dno svojich fyzických a možno aj psychických možností. Za celý čas sa jediný raz neobzrel, ani to nemal v pláne. Hoci bola tma, bol prekvapivo schopný utekať bez toho, aby zakopol o staré trámy mostu, ktoré vyčnievali nad drevené prehnuté laty tvoriace chodník.

Ubehol sotva kilometer, keď mu došli sily. Ocitol sa medzi starými budovami. Prehol sa dopredu, aby nabral viac vzduchu do pľúc, hoci niekde čítal, že práve tento spôsob nie je správny a človek by sa mal pri dýchaní radšej vzpriamiť. Sila zvyku. Až teraz si uvedomil, ako hlúpo sa zachoval a v akej zvláštnej situácii sa ocitol. V tom sa strach, ktorý ho prinútil utiecť, premenil na výbuch nepochopiteľného smiechu. Predstavil si, akým zbabelcom sa v očiach tej ženy musel stať, keď bezdôvodne utiekol. Netrápilo ho to, bol totiž presvedčený, že nebola normálna. Možno to bola bezdomovkyňa alebo feťáčka. Snažil sa spomenúť si na jej slová, ale nešlo to. Ostal v ňom len neznámy pocit.